

Prinses Mariannelaan 226

<i>Naam</i>	<i>Geb.pl.</i>	<i>Geb.dat.</i>	<i>Overl.</i>	<i>Overl.dat.</i>	<i>Lftd</i>
Leon Kukenheim	Amsterdam	28-5-1899	Sobibor	23-07-43	44
Sara Kukenheim-van der Ham	Breda	1-6-1907	Sobibor	23-07-43	36

Leon Kukenheim was voor de oorlog inkoper in de Bijenkorf voor diverse afdelingen. Het echtpaar had één kind, Betty, geboren in 1935, die de oorlog heeft overleefd. Halverwege 1942 vond het gezin, dat de woning aan de Prinses Mariannelaan 226 niet veilig meer was en ging op zoek naar een onderduikadres.

Het zoeken van een onderduikadres was een moeizaam proces: vaak vroegen de onderduikgevers daarvoor veel geld, en het was ook voor hen een riskante onderneming. Bovendien was er weinig te eten, alles was op de bon of alleen op de zwarte markt te krijgen. In de herinnering van Betty is het gezin zeker wel in een jaar tijd op 11 verschillende adressen geweest, soms in een klein kamertje of op zolders. Het laatste onderduikadres was in de buurt van Haarlem. Bij een razzia, waarbij de hele straat werd afgezet en elk huis doorzocht werd, is het gezin gevonden en opgepakt. Ze werden meegenomen naar het politiebureau en de volgende dag naar de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam gebracht.

Kinderen van Joodse gezinnen die waren opgepakt werden aan de overkant van de Schouwburg in een crèche ondergebracht. Van daaruit werden regelmatig kinderen naar buiten gesmokkeld en via een netwerk van verzetsmensen verspreid over het land ondergebracht. Ook Leon en Sara Kukenheim stemden er mee in dat hun dochter Betty naar buiten werd gesmokkeld en elders werd ondergebracht, totdat zij zelf weer terug zouden komen.

Betty, 8 jaar inmiddels, is opgenomen door een bakkersgezin in het Limburgse Schaesberg, bij Heerlen. Hier is zij gebleven tot de bevrijding in september 1944.

Na de oorlog werd duidelijk dat de Leon en Sara Kukenheim op 17 juli 1943 in Westerbork zijn aangekomen en zes dagen later in Sobibor zijn vermoord. Betty is overleden in 2016, 81 jaar oud.